

49. Ehtimal olunan doğru cavablar:

“Digər bağlar da Əliş babanın bağı kimi abaddır” cümləsi seçilir.

Əsaslandırma: *Məndən məlum olduğu kimi, Əliş baba kənd əhalisinə yazbaşı tinglər verir və onları ağac əkib-becərməyə həvəsləndirir. Tezliklə bağlar da yaşılmağa başlayır. Bağlar abadlaşdığı üçün Əliş babanın bağı ilə digərləri arasında fərq qalmır.*

Qiymətləndirmə meyarı:

Bal şkalası	Meyarlar
1 bal	A. İşarə doğru qoyulub əsaslandırılır, yanlış fikir <i>yazılmır</i> ;
$\frac{1}{2}$ bal	B. İşarə doğru qoyulub əsaslandırılrsa da, 1 yanlış fikir də yazılır; C. İşarə yanlış qoyulsa da, doğru əsaslandırılır, yanlış fikir <i>yazılmır</i> ;
0 bal	D. İşarə doğru qoyulub əsaslandırılrsa da, 2 və daha çox yanlış fikirdə yazılır; E. İşarə yanlış qoyulsa da, doğru əsaslandırılır, həmçinin 1 və daha çox yanlış fikir də yazılır; F. Digər bütün hallarda.

50. Ehtimal olunan doğru cavablar:

Susuzluqdan yanan kənddə bağ-bağata rast gəlmək mümkün deyildi. Əliş baba isə zəhmətkeşliyi və davamlı fəaliyyəti nəticəsində əlçatmaz görünəni gerçəyə çevirir, kənddə bağlar salınır. Kənd camaatı Əliş babanın onlara verdiyi tingləri əkib böyüdərək, zəhmət çəkərək bağlar salırlar.

Qiymətləndir məmeyarı:

Bal şkalası	Meyarlar
1 bal	A. Deyim mətnlə əlaqələndirilir, yanlış fikir <i>yazılmır</i> ;
$\frac{1}{2}$ bal	B. Deyim mətnlə <i>əlaqələndirilmədən</i> izah olunur; C. Deyim əlaqələndirilsə də, uyğun <i>olmayan</i> 1 fikirdə yazılır;
0 bal	D. Həm deyim mətnlə <i>əlaqələndirilmir</i> , həm də uyğun <i>olmayan</i> 1 fikir yazılır; E. Uyğun fikirlə yanaşı, 2 və daha çox yanlış fikir də yazılır; F. Digər bütün hallarda.

59. Ehtimal olunan doğru cavablar:

	Sözlün qarşılığı (ifadə etdiyi məna)	Həmin qarşılığın (ifadə etdiyi mənanın) mətdənkənar cümlədə işlədilməsi
	<i>nümunə oldu</i>	<i>Onun davranışı hamımıza nümunə oldu.</i>
	<i>maraq yaratmaq, həvəs yaratmaq</i>	<i>Yeni qaydalar işimizə qarşı həvəs yaratdı.</i>

Qiymətləndirmə meyarı:

Bal şkalası	Meyarlar
1 bal	A. Hər iki sözlə bağlı xanaların hər birinə doğru fikir yazılır, yanlış fikir yazılmır ; B. Sözlərin qarşılıqları yazılmadan qarşılıqlar (<i>nümunə oldu</i> və <i>maraq yaratmaq</i>) birbaşa cümlə daxilində işlədilir, yanlış fikir yazılmır ;
$\frac{2}{3}$ bal	C. Hər iki sözlə bağlı xanaların hər birinə doğru fikir yazılrsa da, hər hansı bir xanaya doğru fikirlə yanaşı, 1 yanlış fikir də yazılır; D. Sözlərin qarşılıqları yazılmadan qarşılıqlar (<i>nümunə oldu</i> və <i>maraq yaratmaq</i>) birbaşa cümlə daxilində işlədilir, 1 yanlış fikir də yazılır; E. Sözlərdən hər hansı birinin qarşılığı doğru yazılmaqla yanaşı, cümlə daxilində işlədilir, digər sözə aid xanalar yanlış yazılır və ya yazılmır ; F. Sözlərin qarşılıqları (<i>nümunə oldu</i> və <i>maraq yaratmaq</i>) doğru yazılır, lakin cümlə daxilində mətdəki sözlər (<i>örnək oldu</i> və ya <i>rəğbət oyatdı</i>) yazılır, yanlış fikir yazılmır ;
$\frac{1}{3}$ bal	G. Sözlərdən hər hansı birinin kontekstə uyğun qarşılığı (ifadə etdiyi məna) doğru yazılır, lakin cümlə daxilində mətdəki sözlər (<i>örnək oldu</i> və ya <i>rəğbət oyatdı</i>) yazılır, digər xanalar yazılmır və ya yanlış yazılır; H. Sözlərin qarşılıqları doğru yazılır, cümlə daxilində işlədilmir və ya cümlə daxilində yanlış işlədilir; I. Sözlərdən birində qarşılıq, digərində isə cümlə doğru yazılrsa da, digər xanalar yazılmır və ya yanlış yazılır; J. Sözlərdən birinin qarşılığı yazılmadan birbaşa cümlə daxilində işlədilir, digər sözə aid xanalar yazılmır və ya yanlış yazılır; K. Sözlərdən birinin qarşılığına iki doğru fikirlə yanaşı, bir yanlış fikir də yazılır, cümlə daxilində doğru ifadə işlədilir, digər sözə aid xanalar yazılmır və ya yanlış yazılır;
0 bal	L. Digər bütün hallarda.

Qeyd 1: “*Örnək oldu*” ifadəsinin qarşılığına “*dərs oldu, misal oldu, ibrət oldu, seçildi, göstəriş oldu*” kimi fikirlər yazılırsa, **yanlıştır**.

Qeyd 2: “*Rəğbət oyatdı*” ifadəsinin qarşılığına “*xoş təəssürat, xoş hiss, müsbət hiss oyatmaq, sevinc oyatmaq, qürur, dəyər, mərhəmət, rəqabət*” kimi fikirlər yazılırsa, **yanlıştır**.

60. Ehtimal olunan doğru cavablar:

Məzmun ardıcılığını pozan cümlə: Bununla yanaşı, bir neçə tacirin də məktəbə pul yardımı etdiyinin şahidi olmuşdum (V abzasda onuncu cümlə).

Əsaslandırma: 5-ci abzasda məktəbdə bir neçə fənnin tədris olunduğundan və valideynlərin bu işə münasibətindən bəhs olunur. “Bir neçə tacirin məktəbə pul yardımı” fikrinin həmin abzasda verilməsi yanlıştır. İanə ilə bağlı məlumat 4-cü abzasda verilmişdir. Həmin fikir mətnin 4-cü abzasına aiddir.

Qiymətləndirmə meyarı:

Bal şkalası	Meyarlar
1 bal	A. Tələb olunan cümlə yazılır və əsaslandırılır, yanlış fikir yazılmır ;
$\frac{1}{2}$ bal	B. Yalnız tələb olunan cümlə yazılır, əsaslandırılmır ; C. Tələb olunan cümlə yazılıb əsaslandırılırsa da, 1 yanlış fikir də yazılır;
0 bal	D. Tələb olunan cümlə yazılırsa da, yanlış əsaslandırılır; E. Tələb olunan cümlə yazılıb əsaslandırılırsa da, 2 və daha çox yanlış fikir də yazılır; F. Digər bütün hallarda.